tığımız bütün çözümlemeler ve geliştirdiğimiz bütün açıklamalar, Yusuf aleyhisselamın yaşadıkları karşısında, kar taneleri gibi eriyip gidiveriyor hemen.

Bedeni kuyuya atılan Yusuf'un ruhu, asla kuyuya düşmemişti. Onun bedeni, zindana da atıldı; ama ruhu asla zindanlara düşmedi.

Çocuk Yusuf, ağabeylerinin hasediyle atıldığı kuyudan alnının akı ve yüreğinin sekinetiyle çıkmıştı. Genç Yusuf, azizin karısının önce günah çağrısına, sonra da iftirasına maruz kaldığı saray görünümlü zindandan ise iffetiyle çıktı. Atıldığı zindan ise, ubudiyet miracına ulaştığı bir manevî saray olmuştu Yusuf için. Nitekim, haksız yere atıldığı o zindandan, peygamber olarak çıktı. Uğradığı musibetlerin her biri, onun için, manevî ilerleme yolunda birer basamak olmuştu kısacası. Yaşadığı musibetlerin hiçbiri, onun iç dünyasında bir davranış veya kişilik bozukluğuna sebep olmuş değildi. Bilakis hepsi de birer mirac basamağı, birer terakki vesilesiydi. Çünkü, bedeni kuyuya atılan Yusuf, ruhunu asla kuyuya düşürmemişti.

Yusuf aleyhisselamdan bu dersi alan bir hakikat erini, atıldığı zindanları 'medrese-i Yusufiye'ye dönüştüren bir 'Bediüzzaman' olarak tanıyoruz modern zamanlarda. Yusuf aleyhisselamdan bu dersi aldığı için, o da, uğradığı her musibetten birer manevî deva ve birer marifetullah meyvesi devşirmişti. Yazdığı "Esma-i Sitte Risalesi" Eskişehir zindanının, "Meyve Risalesi" Denizli hapsinin, "Elhüccetüzzehra" ise Afyon hapsinin hediyesiydi.

Yusuf aleyhisselamdan Bediüzzaman'a uzanan nuranî hat, atıldığı kör kuyularda manevî kördüğümlere dolanan ruhlarımız için bir menfez ve bir şifa sunuyor.

R. D. Laing'in deyişiyle 'şaşıya yol gösteren kör' durumundaki modern psikiyatrinin en 'baba' psikanalistlerinin sunamayacağı bir menfez ve bir şifa hem de…

"Yenisini alırız"

RABB-I RAHÎM DİL BECERİSİ kadar el becerisi de nasip etseydi bana, muhakkak ki bu becerinin bir kısmını oyuncak tamirine harcamayı tercih ederdim.

Rabb-ı Rahîm 'girişimci' bir ruh bahşetmiş olsaydı bana, başlatmış olduğum teşebbüslerden biri, muhakkak ki bir 'oyuncak tamirhanesi' olurdu.

Rabb-ı Rahîm vakıf faaliyetlerine sarfedebileceğim geniş imkânlar bahşetmiş olsaydı bana, kurmuş olmayı hayal ettiğim onca vakıftan biri olarak 'oyuncakları tamir vakfı,' muhakkak kurulmuş olurdu.

Karşımda meslekten bir psikanalist olsa veya psikanalize meraklı bir amatör karşıma çıksa, oyuncak tamiri'ne yönelik bu merakım üzerine birtakım çıkarımları zihinlerinin bir kenarına çoktan kaydetmiş olurlardı herhalde.

Neler düşünür, bu merakı nasıl çözümlerlerdi sahi?

"Yaşanılmamış bir çocukluk."

"Çocukluk günlerine özlem."

"Çocukluk dönemindeki bir büyük kaybın yol açtığı boşluğu doldurma çabası."

"Obsesyon."

"Oyuncak tamiri üzerinden çocukların ve ebeveynlerin sevgisini kazanarak içindeki sevilme ve değer verilme boşluğunu doldurma gayreti. Sözümona çocuklara sevgi gösterisi ile, gerçekte kendini sevdirme çabası."

Gelin görün ki, kendi aklım, 'oyuncak tamiri'ne yönelik bu merakımı, böylesi seçeneklerle açıklamıyor.

Daha basit bir açıklaması var bunun: Ben bir babayım. Üçüncüsü henüz dört yaşının içinde üç çocuğun babası... Dahası, 'okur-yazar' biri olmasam ve bu uğraş bütün vaktimi doldurmasa, çocuklarla ilgili bir alanda uğraş vermeyi tercih edecek kadar çocukları seviyorum.

Çocuklar da beni seviyor olsa gerek ki, yanımıza, yakınımıza gelen, annesi ve babasıyla bize misafir olan çocuklarla ahbap olabilmem için onbeş dakika kâfi gelebiliyor.

'Oyuncak tamiri'ne bu derece gönül vermişliğim, çocuklarla böylesine hemhal oluşum yüzünden zaten.

Çünkü, eski veya yeni, gıcır gıcır veya yıpranmış, çocukların oyuncakları bir 'nesne' değil bir 'özne' olarak algıladıklarını; onlara bir 'teşahhus' verdiklerini, onlara birer 'kişi' gözüyle baktıklarını ve onlarla bu şekilde bir hemhal oluş yaşadıklarını biliyorum.

Gelin görün ki, içindeki her şeyin de gelip gidici olduğu şu fani dünyada hiçbir şey kararında kalmadığı gibi, oyuncaklar da olduğu gibi kalamıyor. Günün birinde ya kırılıyor, ya dağılıyor, veya bozuluyor.

İşte böyle bir anda, o güne kadar beraber gezip beraber oynadıkları, konuşup dertleştikleri, beraber sofraya oturdukları, hatta 'lokmalarını paylaştıkları' ve beraber uyudukları oyuncaklarından ayrı düşme durumunda kalmanın hüznüyle çocukların gözlerinden dökülen yaşlar rikkatime dokunuyor.

Ama en çok da, bu hüznü bastırmak yahut bu hüznün tercümanı olan ağlayışları susturmak için annelerin, babaların söyledikleri...

"Merak etme, yenisini alırız."

"Sen hiç ağlama sakın. Yarın gider, oyuncakçıdan aynısını alırız."

Çocuk "Ben aynısından istemiyorum, ben *bunu* istiyorum" derken yeterince açık, yeterince büyük, yeterince insanca bir mesaj veriyor oysa. Ama buna rağmen, kocaman kafalardan aynı nakarat:

"Yenisini alırız dedik ya oğlum!"

"Yarın gider aynısından alırız diyoruz ya kızım!"

Bu sözler ise, ne yalan söyleyeyim, rikkatimden öte, sinirime dokunuyor.

Çünkü bu sözlerle, bir 'nesne'yle dahi 'özne' ilişkisi kuran çocukları, 'özne'leri dahi 'nesneleştirme' zorunlu eğitimine tâbi tutuyoruz. Böylece, onları insaniyeten çelmeliyor, düşürüyor ve aşağılara çekiyoruz.

Hz. Peygamber aleyhissalâtu vesselamın 'cansız' bir cisim olarak Ay'la, 'cansız' bir şehir olarak Mekke'yle ve 'cansız' bir dağ olarak Uhud'la veya üzerinde hutbe verdiği kuru hurma kütüğüyle kurduğu bağı hatırlıyorum oysa... "Ey hilâl! Senin de Rabbin, benim de Rabbim Allah'tır" deyişini… Hicret ederken, hüzünle geriye bakıp, "Ey Mekke! Allah'ın arzında sen, benim için en sevgili yersin" demesini. "Uhud bir dağdır; o bizi sever, biz onu severiz" deyişini… Peygamberden ayrı kalmanın hüznüyle kuru hurma kütüğünün hüngür hüngür ağlayışını…

Hayat dersini her veçhesiyle peygamberden almış bir ahir zaman mü'mini olarak Bediüzzaman'ı hatırlıyorum sonra. Onun, 'bana sekiz sene hizmet etti' diye tarif ettiği 'sırtındaki sako'sunu... Seneler sonra kırılmış tahta kaşağının hoyratça çöpe atılmasına razı olmayıp, toprağa defnini istemesini… Uzun yıllar sonra Barla'ya geri döndüğünde, vaktiyle nice ge-

celer üzerinde Allah'ı zikrettiği ulu çınara sarılıp ağlayışını...

Demek ki, küçük kalblerinde büyüdüğümüzde de korumamız ve Bâki-i Zülcelâl adına kullanmamız gereken bir büyük hakikati taşıyor çocuklar...

"Yenisini alırız"ların asla tatmin edemediği bir 'özel' bağ kuruyorlar zira oyuncaklarıyla.

Aynı oyuncakçıdan alınacak 'aynı' oyuncağın, 'aynı'sı değil, ona benzeyen 'bir başkası' olduğunun pekâlâ farkındalar.

O kırık veya bozuk oyuncakla bir hayat yaşamışlardı. Oynamış, üzülmüş, sevinmiş, hız yapmış, yemek yemiş, uyumuşlardı... Bir 'ortak hayat'ları vardı. 'Yeni'si alındığında, bu ortak hayat geri gelmeyecek. Bilakis, yeni bir hayat kurulması gerekecek. İşte bunun farkında çocuklar...

İşte bunun için 'yenisi'ni veya 'aynısı'nı değil; kırılmış, yıpranmış, bozulmuş da olsa, 'bunu' istiyorlar. "Yenisini değil, bunu istiyorum" diye, işte bunun için diyorlar.

Çocuk ruhlardaki bu sapasağlam duygu, bu vefa ve bu dostluk zarar görmesin istediğim içindir ki, bir 'oyuncak tamirhanesi'nin hayalini hep kurdum ve kurmaya hâlâ devam ediyorum.

"Yenisini alırız" telkiniyle büyütülmüş ve herşeyin bir 'muadili'nin, bir 'aynısı'nın, bir 'yenisi'nin mevcut olduğuna inandırılmış çocukların büyüdüklerinde yapıp ettiklerini de görüyorum zira.

Dün bozulan oyuncağın 'tamiri'ne değil 'yenisi'ne yönlendirilmiş çocuklar, bugün bozulan dostlukların 'tamiri'ne değil, 'yenisi'ne yöneliyorlar çünkü.

Filan arkadaşınla aran mı bozuldu? Üzülme canım, yenisini alırsın.

Filan dostunun kalbi sana karşı kırık mı? Merak etme, henüz kırmadığın bir kalbi dost ediniver, olsun bitsin.

Evliliğinde işler ters mi gidiyor, boşanıver canım; yenisini bulursun.

Dostluklarda, arkadaşlıklarda ve evliliklerde böylesine yıpranmışlık; yaşanmış ortak hayatların bu kadar kolay ve bu kadar duyarsızca silinip atılması, çocukluk yıllarından itibaren duymaya başladığımız o telkinle birebir ilişkili görünüyor bana: "Yenisini alırız."

Elimin tamire yatkın olmayışına, bu yüzden hayıflanıyorum. Bu yüzden, bir 'oyuncak tamirhanesi'nin hayalini kuruyorum. Bu yüzden, bir 'oyuncakları tamir vakfı' kurulsun istiyorum.

Ne dersiniz; çocukların oyuncaklarının tamiri mümkün olabilse, en azından büyüklerin oyuncaklarını 'tamir' için çaba sarfettiklerini görebilseler, dostluklar, arkadaşlıklar, kardeşlikler, evlilikler, ortaklıklar bu kadar kolay yıkılmayacak belki.

Çocukların oyuncağını tamire çalışırken tamir ettiğimiz, aslında kendi iç dünyamız, kendi insanlığımızdır sözün kısası.

'Oyuncak tamirhanesi,' işte bu yüzden önemli, bu yüzden çok değerlidir...